

Бойко Іван Володимирович,
старший науковий співробітник
ДНДІ МВС України,
м. Київ, Україна,
ORCID ID 0000-0002-1713-9098

КОНТРОЛЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОВЕДЕННЯ ПЕРЕВІРОК СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

У статті досліджено контроль забезпечення проведення перевірок службової діяльності органів Національної поліції України. Розглянуто контроль як функцію державного управління та елемент організаційної роботи, що полягає в нагляді за дотриманням установлених приписів у діяльності поліції та розмежуванні відповідальності керівників поліції різних рівнів управління. Наведено авторський варіант поняття “контроль у діяльності органів Національної поліції України”, а також сформульовано обґрунтовані пропозиції з удосконалення законодавства та нормативно-правових актів у сфері управлінської діяльності як функції контролю проведення перевірок органів поліції.

Ключові слова: *контроль, функція, управління, право, приписи, суб'єкт, перевірка, спостереження, аналіз, оцінка, службова діяльність, об'єкти, органи, Національна поліція України.*

Сьогодні органи Національної поліції України відіграють одну із головних ролей у процесі реалізації функцій демократичної, правової, держави. Основною метою органів поліції є служіння народові України, захист прав, свобод і законних інтересів громадян, забезпечення публічної безпеки і порядку, надання поліцейських послуг у правоохоронній сфері. Від ефективності виконання завдань та функцій, які покладені державою на органи Національної поліції України (далі – НП України), значною мірою залежить захист людини та громадянина, суспільства, держави, та її інститутів, протидія правопорушенням – як кримінальним проступкам, так і злочинам, а також забезпечення правопорядку в державі.

Слід зазначити, що відповідно до п. 7 ст. 116 Конституції України Кабінет Міністрів України здійснює заходи щодо забезпечення громадського порядку, боротьби зі злочинністю [1]. Крім того, у ч. 2 ст. 19 Закону України “Про Кабінет Міністрів України” від 27 лютого 2014 р. вказано, що Кабінет Міністрів України здійснює постійний контроль за виконанням органами виконавчої влади (до яких належать і органи НП України) Конституції України та інших актів законодавства України, вживає заходів щодо усунення недоліків у роботі зазначених органів [2]. Згідно з ч. 1 ст. 90 Закону України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII “Про Національну поліцію України”, *контроль* за діяльністю поліції може здійснюватися у формі залучення представників громадськості до спільного

розгляду скарг на дії чи бездіяльність поліцейських та до перевірки інформації про належне виконання покладених на них обов'язків відповідно до законів та інших нормативно-правових актів України [3].

Отже, у діяльності органів НП України, як і в повсякденному житті, завжди існувало таке поняття, як контроль. У загальному вигляді контроль – це процес перевірки та зіставлення того, що є, з тим, що має бути досягнуто. Проблема організації та здійснення контролю в органах внутрішніх справ присвячено багато наукових праць. Однак реалізація цієї функції управління в органах НП України залишається *актуальною*. Оскільки не завжди і не всіма вченими, керівниками поліції різних рівнів управління враховується як її змістовна сторона, так і наукові питання щодо контролю забезпечення проведення перевірок службової діяльності органів НП України.

Серед учених, представників адміністративного права та державного управління, які розробляли теоретичні й методичні основи управління в органах внутрішніх справ, слід віддати належне українським науковцям О. Бандурці, Ю. Битяку, І. Голосніченку, М. Дорогих, Р. Калюжному, А. Комзюку, Л. Ковалю, М. Коваліву, П. Михайленку, Ю. Римаренку, В. Плішкіну та іншим. Цінність їхніх праць полягає в тому, що вони надають загальну концептуальну основу для вивчення сучасної політики управління діяльністю органами НП України. Однак попри інтенсивність досліджень, присвяченим різним аспектам проблем управління в органах внутрішніх справ та в органах поліції, контроль забезпечення проведення перевірок службової діяльності органів НП України, який є однією із функцій державного управління, досліджувався фрагментарно та недостатньо, ще на рівні теоретичного обґрунтування багато важливих питань залишилося поза увагою вчених та практиків у галузі адміністративного права та державного управління, що і зумовлює актуальність та важливість дослідження цієї проблеми.

Контроль необхідно розглядати як систематичну, конструктивну і позитивну діяльність, яка має місце як у сфері регулятивно-правових, так і в сфері правоохоронних відносин, що зумовлено тісним зв'язком контролю з процесом прийняття управлінських рішень [4].

У науковій літературі існує безліч тлумачень поняття контролю, що пояснюється різним підходом укладачів до його формулювання, виділенням та характеристикою певних його аспектів. Водночас науковці розглядають контроль досить широко, чітко не розмежовуючи те, що сформульовано вченими-юристами, і що надано вченими-економістами, філософами, фахівцями в галузі адміністративного права та державного управління тощо.

Так, словник іноземних слів дає два визначення слова “контроль” (фр. – controle) – *по-перше*, це перевірка, а також спостереження з метою перевірки і, *по-друге*, – це система органів, що здійснюють таку перевірку – контролери [5, с. 256]. У другій частині слова “контроль” міститься слово “роль” (від латинського “role”), тобто “міра впливу, значення, ступінь участі в чомусь”. “Ступінь участі в чомусь” – одне із тлумачень слова “роль”, слід розглядати як здійснення будь-яких дій. У цьому разі в змісті слова “контроль”, окрім “перевірки” або “нагляду з метою перевірки”, прослідковується ще один зміст цього слова, який іноді не береться до уваги, – протидія чомусь небажаному. Тоді буде доречніше слово

“контроль” тлумачити як перевірку, а також спостереження з метою перевірки для протидії чомусь небажаному, виявлення, попередження та припинення протиправної поведінки з боку кого-небудь [6, с. 8].

У юридичній літературі контроль розглядається одними науковцями як виконання законів, рішень тощо [7, с. 323]. Інші вважають, що це перевірка, спостереження з метою перевірки, а ті, хто займається перевіркою, – контролери [8, с. 256]. Треті вважають, що контроль – це одна із форм здійснення влади, яка забезпечує дотримання встановлених приписів [9, с. 68]. Вчені-юристи все ж таки схиляються до розгляду державного контролю як функції державної діяльності. Держава є одним із головних суб'єктів здійснення контрольної функції у суспільстві. Це випливає з того, що держава має можливості і наділена реальними повноваженнями для впливу на суспільство, при здійсненні якого покладається на контроль. Саме він відіграє роль інтегративного засобу перевірки загальної спрямованості державної діяльності і водночас перевірки досягнення кінцевого результату управлінської діяльності та здійснення її на певних етапах [10, с. 224].

Контроль є саме функцією, оскільки функція – це основний напрям діяльності суб'єкта перевірки. Якщо йдеться про державу в особі її органів (осіб), то контроль і є функцією державної діяльності, основною метою якої є підвищення ефективності діяльності шляхом аналізу й оцінки, перевірки та спрямування діяльності суб'єктів правовідносин відповідно до їх завдань і функцій та встановлених правових приписів. За допомогою контролю забезпечується злагоджена, чітка робота органів державної влади, зокрема органів НП України, дотримання посадовими особами – працівниками поліції, державними службовцями та іншими працівниками, уповноваженими на виконання функцій держави, чинного законодавства під час виконання службових обов'язків з метою забезпечення належного правопорядку в державі.

Багаторічний досвід організації забезпечення проведення перевірок службової діяльності органів системи МВС України переконує у винятковій важливості проведення перевірок як *найвищої форми державного і відомчого контролю органів, підрозділів НП України*. Невипадково у центрі уваги керівництва органів, підрозділів головних управлінь Національної поліції (далі – ГУНП) в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі, областях, м. Києві постійно перебувають питання зміцнення нормативно-правової бази щодо забезпечення проведення контролю перевірки і нагляду для підвищення рівня їх організації, ефективності діяльності, впливу на стан виконання завдань і функцій органів поліції. Очевидно, що докорінне підвищення організаційного рівня проведення перевірок останнім часом стало невід'ємною складовою великомасштабного реформування системи управління та практичної діяльності органів, підрозділів НП України на її вирішальних напрямках.

Водночас завданнями контролю перевірки і нагляду в органах, підрозділах НП України є забезпечення неухильного додержання положень правових норм Конституції та законів України, постанов та розпоряджень уряду, наказів, інструкцій, розпоряджень МВС, НП України, інших документів усіма органами і підрозділами поліції, кожним працівником поліції, державним службовцем та працівником, сприяння досягненню високих результатів оперативно-службової діяльності,

ефективного забезпеченні громадського порядку та громадської безпеки в державі, проведення превентивних заходів, протидії кримінальним проступкам і злочинам.

Крім того, завданнями контролю також є здійснення аналізу і оцінки: результатів моніторингу громадської думки про діяльність територіального органу поліції на основі звернень громадян, громадських організацій, публікацій у ЗМІ; раціонального розподілу робочого навантаження на працівників поліції тощо.

Сутність контролю полягає в спостереженні за співвідповідальністю діяльності керованих об'єктів заданим приписам (законам, планам, стандартам, правилам, наказам, розпорядженням тощо). Однак це не означає, що контроль полягає лише у спостереженні. Підсумкова цілеспрямованість контролю забезпечення перевірки і нагляду полягає в тому, що в ході його здійснення виявляються загальні та специфічні недоліки і переваги контрольованої оперативно-службової діяльності щодо виконання завдань і функцій органів НП України, їх причини, допущені відхилення від вимог виконання управлінських рішень.

Основною метою контролю є забезпечення проведення перевірок ефективності оперативно-службової діяльності органів НП України, стану виконання ними прийнятих управлінських рішень, завдань і функцій встановленим правовим приписам, а також вжиття заходів щодо усунення недоліків у роботі органів поліції.

Система організації та здійснення контролю як функції управління та елемента організаторської роботи щодо забезпечення проведення перевірок діяльності органів НП України полягає в розмежуванні відповідальності керівників поліції різних рівнів управління. Оскільки контроль є одним із ефективних інструментів втілення в життя функції державного управління та однією із форм здійснення влади, яка забезпечує дотримання встановлених правових приписів, він сприяє підвищенню рівня всієї організаторської роботи, є засобом забезпечення ефективного виконання управлінських рішень.

За допомогою системи контролю можна виявити результати впливу суб'єкта перевірки на об'єкт перевірки, а також допущені відхилення від прийнятих організаційно-управлінських рішень та правових приписів. Своєчасно усувати недоліки та порушення в діяльності органів і підрозділів поліції, що є одним із завдань контролю. Контроль передбачає перевірку вже виконаної оперативно-службової діяльності органів і підрозділів поліції, тому він має похідний "контрольний" характер. Отже, нам необхідно визначити поняття "Контроль в діяльності органів Національної поліції".

Слід зазначити, що сьогодні контроль забезпечення організації та проведення перевірок службової діяльності органів, підрозділів НП України здійснюється відповідно до Інструкції з організації та проведення перевірок службової діяльності органів (підрозділів) Національної поліції, затвердженої наказом МВС України від 30 січня 2017 р. № 67, яка визначає організацію та проведення перевірок службової діяльності структурних підрозділів апарату центрального органу управління поліцією, міжрегіональних територіальних органів НП України та їх територіальних (відокремлених) підрозділів, територіальних органів поліції та їх територіальних (відокремлених) підрозділів, а також підприємств, закладів та установ, що належать до сфери управління НП України [11].

Удосконалення тієї чи іншої діяльності як результат управлінських впливів суб'єкта здійснення перевірки на об'єкт перевірки характеризує ступінь ефективності управління в цілому, а не тільки контролю забезпечення організації проведення перевірок службової діяльності органів, підрозділів поліції. Проблема якості та ефективності контролю ускладнюється ще і низкою обставин: 1) слабкою розвідкою цієї проблеми та застосуванням до діяльності органів поліції у цілому; 2) складність самого контролю перевірки і нагляду за службовою діяльністю органів, підрозділів НП України, яка складається як з позицій контрольованого суб'єкта, так і позиції об'єкта контролю, тобто тих змін, які відбуваються в органах, підрозділах поліції.

Слід наголосити, що в основі контролю забезпечення проведення перевірок службової діяльності органів, підрозділів поліції лежить людський фактор, управлінські відносини, які повинні складатися, вивчатися, регулюватися, піддаватися змінам в процесі перевірки і в результаті її здійснення. Ці відносини регулюються законами, підзаконними нормативно-правовими актами, внутрішньовідомчими нормативними актами, а їх правильне застосування є гарантом об'єктивного контролю у формі перевірки.

Сьогодні положеннями правових норм Інструкції з організації та проведення перевірок службової діяльності органів (підрозділів) Національної поліції, затвердженої наказом МВС України від 30 січня 2017 р., встановлено, що перевірки поділяються на *інспектування, цільові та контрольні перевірки*, зокрема:

- інспектування – перевірка службової діяльності органів, підрозділів поліції за всіма напрямками роботи;
- цільова перевірка – перевірка службової діяльності органів, підрозділів поліції, яка охоплює один або декілька напрямів роботи;
- контрольна перевірка – перевірка службової діяльності органів, підрозділів поліції за всіма напрямками роботи та результатів заходів, ужитих для усунення недоліків, виявлених під час проведення попереднього інспектування;
- план-завдання – заздалегідь складений перелік питань, за яким буде здійснюватися перевірка діяльності органів, підрозділів поліції [11].

Інспектування та контрольні перевірки проводяться відповідно до планів основних заходів НП України, головних управлінь НП України в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі, областях, м. Києві за наказами, підписаними, відповідно, Головою Національної поліції України, його першим заступником або заступниками, керівниками ГУНП або особами, які виконують їхні обов'язки.

Позапланові інспектування органів, підрозділів поліції проводяться за рішенням Голови Національної поліції України, керівників ГУНП або осіб, які виконують їхні обов'язки, за наявності однієї з таких обставин: 1) установлення фактів, які є підставою для проведення службового розслідування щодо керівників органів, підрозділів поліції; 2) обґрунтоване звернення фізичних або юридичних осіб про порушення посадовими особами органів, підрозділів поліції вимог законодавства; 3) за дорученням Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністра внутрішніх справ України.

Отже, на нашу думку, інспектування органів Національної поліції – це система організаційно-управлінських, адміністративних заходів з комплексної

перевірки службової діяльності органів, підрозділів поліції, що є формою відомчого контролю та нагляду за всіма напрямками роботи, яка регулюється актами законодавства, відомчими нормативно-правовими актами, котра включає в себе комплекс заходів щодо вивчення й аналізу оперативної обстановки та оцінки оперативно-службової діяльності, встановлення фактичного стану справ з виконання завдань і функцій поліції, а також перевірки результатів діяльності за визначений період інспектованого органу, підрозділу поліції.

Слід зазначити, що *цільові перевірки* проводяться за наказами, підписаними Головою Національної поліції України, його першим заступником або заступниками, керівниками міжрегіональних територіальних органів НП України та їх територіальних (відокремлених) підрозділів, територіальних органів поліції та їх територіальних (відокремлених) підрозділів, їх першими заступниками або заступниками відповідно до їх компетенції. Проведення цільових перевірок у підпорядкованих підрозділах також дозволяється за наказом, підписаним керівником територіального (відокремленого) підрозділу (управління, відділу) ГУНП або особи, яка виконує його обов'язки.

Перевірка службової діяльності підрозділів Департаменту внутрішньої безпеки НП України (далі – ДВБ) здійснюється за наказом Голови Національної поліції України або особи, яка виконує його обов'язки, та за погодженням керівника ДВБ НП України.

Об'єктами перевірок є структурні підрозділи апарату центрального органу управління поліцією, міжрегіональні територіальні органи НП України та їх територіальні (відокремлені) підрозділи, територіальні органи поліції та їх територіальні (відокремлені) підрозділи, а також підприємства, заклади та установи, що належать до сфери управління НП України.

Суб'єктами перевірок є комісії з проведення інспектувань, контрольних та цільових перевірок (далі – комісія).

Види комісій, які можуть бути створені керівниками різних рівнів управління поліції на момент перевірки органів, підрозділів поліції, зокрема, *комісії*: а) апарату центрального органу управління поліцією, уповноважені на перевірку всіх органів, підрозділів поліції відповідно до плану-завдання; б) ГУНП перевіряють підпорядковані їм структурні підрозділи апарату та територіальні (відокремлені) підрозділи; в) міжрегіональних територіальних органів НП України здійснюють цільову перевірку підпорядкованих їм територіальних (відокремлених) підрозділів; г) територіальних (відокремлених) підрозділів поліції (управління, відділи) ГУНП перевіряють підпорядковані відділи, відділення поліції.

Водночас при проведенні *цільової перевірки* доцільність створення комісії визначає посадова особа, яка призначила перевірку. Цільові перевірки, залежно від обсягу поставлених завдань, можуть здійснюватися як комісією, так і одноосібно працівником, якому надано право на проведення такої перевірки.

Комісія формується з працівників органів, підрозділів поліції за напрямками службової діяльності, до участі в проведенні перевірки також можуть залучатися (за згодою) фахівці інших центральних органів виконавчої влади. Під час проведення інспектувань та контрольних перевірок до складу комісії включають також працівників ДВБ за погодженням з керівництвом ДВБ НП України.

Комісію з проведення інспектування та контрольної перевірки очолює перший заступник або заступники Голови Національної України, керівник структурного підрозділу апарату центрального органу управління поліції або його заступники, перший заступник або заступники керівника ГУНП.

Заступником керівника комісії з проведення інспектування та контрольної перевірки призначається посадова особа Департаменту організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування НП України (далі – ДООАЗОР), у ГУНП – управління організаційно-аналітичного забезпечення та оперативного реагування (далі – УООАЗОР). Посадові особи, включені до складу комісії, на період перевірки (у т.ч. на період підготовки) звільняються від виконання основних посадових обов'язків за місцем проходження служби. Заміна складу комісії здійснюється за погодженням з головою комісії. *Організація та проведення інспектувань і контрольних перевірок покладаються на ДООАЗОР (УООАЗОР) [11].*

Крім того, відповідно до завдань Положення про Департамент головної інспекції Національної поліції України (далі – ДІГ), затвердженого наказом НП України від 28 квітня 2021 р. № 337, ДІГ НП України *бере участь у реалізації заходів з контролю* за службовою діяльністю органів, підрозділів поліції, оптимізації управлінських процесів, сприянні ефективній професійній діяльності поліцейських, державних службовців та інших працівників органів, підрозділів поліції, дотриманню ними службової дисципліни.

Наразі сьогодні організація та *проведення цільових перевірок* покладаються на структурні підрозділи апаратів органів поліції в межах їх компетенції відповідно до мети і завдань перевірки. У територіальних (відокремлених) підрозділах (управління, відділи) ГУНП організація та проведення цільових перевірок покладаються на посадових осіб, яких визначає керівник підрозділу або особа, яка виконує його обов'язки. Крім того, право здійснювати перевірки стану охорони державної таємниці та забезпечення режиму секретності мають працівники підрозділів режиму та технічного захисту інформації органів поліції.

Слід навести періодичність і строки проведення перевірок службової діяльності органів, підрозділів НП України:

- інспектування – перевірка службової діяльності органів, підрозділів поліції за всіма напрямками роботи здійснюється *один раз на 5 років*;
- контрольна перевірка – перевірка службової діяльності органів, підрозділів поліції за всіма напрямками роботи та результатів заходів, ужитих для усунення недоліків, проводиться *не раніше ніж через один рік після проведення останнього інспектування*. Перевірки здійснюються в строки, визначені наказом про їх проведення, з урахуванням того, що *інспектування проводиться в строк до 21 дня, а контрольна та цільова перевірки – до 14 днів*. У разі потреби строки проведення перевірок продовжуються відповідно до наказів керівників органів поліції, які призначили перевірку, на підставі мотивованого рапорту голови комісії, але *не більше ніж на 10 днів* [11].

За результатами проведення перевірок комісія складає акт у двох примірниках з дотриманням таких вимог: 1) устанавленого порядку діловодства та режиму секретності; перший примірник акта надсилається до органу, підрозділу поліції, який перевірявся, а другий – зберігається в ДООАЗОР (УООАЗОР); 2) стислого

оцінювання стану справ (за останній рік) за основними напрямками службової діяльності органу, підрозділу поліції; зазначаються виявлені недоліки та порушення і дається загальна оцінка діяльності перевіреного органу, підрозділу поліції.

В акті обов'язково ставиться оцінка діяльності органів, підрозділів поліції – “задовільно” або “незадовільно”. Оцінка “незадовільно” ставиться в разі, коли за результатами проведеного інспектування або контрольної перевірки стан виконання завдань та функцій, довіри населення до діяльності органу поліції *визнано незадовільним*, а також встановлено неналежний стан дотримання виконавської дисципліни. Якщо стан службової діяльності органу, підрозділу поліції оцінюється як “незадовільний”, керівник ДООЗОР (УООЗОР) або особа, яка виконує його обов'язки, подає на розгляд Голови Національної поліції України (керівника територіального органу поліції) або особи, яка виконує їх обов'язки, пропозиції щодо необхідності проведення службового розслідування стосовно керівників та/або заступників керівників органу, підрозділу поліції, який перевірявся.

Строк складання акта комісією не повинен перевищувати 14 робочих днів після дати закінчення інспектування або контрольної перевірки. Акт підписується головою комісії, який доповідає підсумки перевірки посадовій особі, що призначала її проведення, та надає (надсилає) акт для ознайомлення керівникові органу, підрозділу поліції, який перевірявся. Керівник ознайомлюється з актом та підписує його. У разі незгоди з висновками комісії керівник підписує акт із формулюванням “зауваження додаються” та додає до акта свої зауваження, оформлені рапортом на ім'я посадової особи, яка призначила перевірку. Результати інспектування, контрольної перевірки розглядаються на засіданні колегії або розширеній нараді апарату центрального органу управління поліцією чи територіального органу поліції. До її засідання запрошується керівний склад органу поліції, який перевірявся. За результатами засідання оформляється протокол та рішення, а також видається наказ керівника органу поліції, який призначив інспектування або контрольну перевірку органу, підрозділу поліції.

Крім того, за підсумками *цільової перевірки впродовж п'яти робочих днів після її закінчення складається довідка*, яка підписується посадовими особами, які її проводили.

Отож *організація контролю за усуненням недоліків, виявлених під час перевірки*, здійснюється керівником органу, підрозділу поліції, де проводилися інспектування або контрольна перевірка. Цей керівник зобов'язаний: 1) *впродовж 10 робочих днів після отримання в установленому порядку підсумкового документа (акт, довідка) затвердити план* організаційних та практичних заходів із усунення виявлених недоліків. План складається у двох примірниках: один – залишається в органі (підрозділі) поліції, другий – для контролю надсилається до ДООЗОР (УООЗОР); 2) *у тримісячний строк після затвердження плану усунення недоліків*, виявлених у ході інспектування та контрольної перевірки, подати до ДООЗОР (УООЗОР) довідку про стан усунення недоліків та вжиті заходи реагування. Якщо за результатами опрацювання наданої інформації буде встановлено, що виявлені під час перевірки недоліки у службовій діяльності залишилися неусунутими, керівник ДООЗОР (УООЗОР) або особа, яка виконує його обов'язки, доповідає про це посадовій особі органу поліції, яка призначила перевірку.

Слід зазначити, що *результати цільової перевірки*, яку здійснювали працівники відокремлених підрозділів (управління, відділи) поліції ГУНП, доповідаються керівнику цього підрозділу або особі, яка виконує його обов'язки, з метою прийняття відповідного організаційно-управлінського рішення. Крім того, керівник органу, підрозділу поліції, де проводилася цільова перевірка, *зобов'язаний упродовж 5 робочих днів після отримання в установленому порядку підсумкового документа (довідки) затвердити план* організаційних та практичних заходів з усунення виявлених недоліків та *в місячний строк* після затвердження зазначеного вище плану подати посадовій особі, яка призначила перевірку, *довідку* про стан усунення недоліків і вжиті заходи реагування.

Отже, сьогодні складні процеси організації управління в органах, підрозділах НП України породжують необхідність застосування відповідного інструментарію для здійснення контролю забезпечення проведення перевірок службової діяльності за всіма напрямками роботи органів НП України: щодо стану виконання завдань з протидії кримінальним правопорушенням, як проступкам, так і злочинам, здійснення розслідування вчинених кримінальних проступків, досудового розслідування вчинених злочинів, забезпечення публічної безпеки й порядку, прийняття та реєстрації заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення й інші події, реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події, довіру населення до діяльності органу, підрозділу поліції тощо. Будь-який з видів та напрямів зазначеної діяльності повинен бути проконтрольований об'єктивно, неупереджено і в необхідному обсязі. Контроль забезпечення проведення перевірок службової діяльності органів НП України вимагає максимально повного обліку, аналізу та оцінки всіх факторів, що впливають на функціонування об'єктів контрольованої системи. Особливу роль у реалізації контрольних функцій діяльності органів поліції відіграють підрозділи ДООЗОР, УООЗОР та ДГІ НП України, на які безпосередньо покладено здійснення організації та проведення інспектувань і контрольних перевірок.

Таким чином, враховуючи наведене, ми дійшли висновків:

1. На нашу думку, “Контроль у діяльності органів Національної поліції України” – це система забезпечення організації проведення перевірки і нагляду за всіма напрямками роботи суб'єктами управління, наділеними правом їх здійснення щодо відповідності діяльності об'єкта управління прийнятим управлінським рішенням (актам законодавства, постановам, наказам, інструкціям, розпорядженням та планам тощо), які регламентують діяльність поліції, вона включає спостереження, моніторинг, вивчення, аналіз і оцінку оперативно-службової діяльності поліції, стан виконання завдань і функцій щодо попередження і усунення допущених недоліків і помилок у роботі, об'єктом перевірки яких стали причини й умови їх виникнення, та вжиття заходів щодо усунення недоліків у роботі поліції.

2. Натепер, вважаємо, Верховній Раді України слід внести зміни та доповнення до частини першої статті 22 Закону України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII “Про Національну поліцію України” (Відомості Верховної Ради України від 09.10.2015. № 40–41. Ст. 379). Так, слід частину першу статті 22 “Керівник поліції:” доповнити пунктом 2¹ і викласти в такій редакції:

“2⁻¹ визначає організацію та проведення контролю перевірок і нагляду за виконанням службової діяльності органами поліції та вживає заходів щодо усунення недоліків у роботі поліції”.

3. Сьогодні Кабінету Міністрів України необхідно внести зміни та доповнення до пункту 4 Положення про Національну поліцію України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 877 (Офіційний вісник України від 17.11.2015. № 89. Ст. 2971). Так, слід пункт 4 “Національна поліція відповідно до покладених на неї завдань.” доповнити підпунктом 1⁻¹ і викласти в такій редакції:

“1⁻¹) визначає організацію та проведення контролю перевірок і нагляду за виконанням службової діяльності органами, підрозділами поліції щодо стану реалізації ними завдань і функцій, прийнятих управлінським рішенням, та вживає заходів щодо усунення недоліків у роботі органів поліції”.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України від 23.07.1996. № 30. Ст. 141.
2. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27 лютого 2014 р. № 794-VII. Відомості Верховної Ради України від 28.03.2014. № 13. Ст. 222.
3. Про Національну поліцію України: Закон України від 2 липня 2015 р. № 580-VIII. Відомості Верховної Ради України від 09.10.2015. № 40–41. Ст. 379.
4. *Шакун В.І.* Урбанізація і злочинність в Україні: автореф. дис ... д-ра юрид. наук: 12.00.08. Національна юрид. акад. ім. Я. Мудрого. Харків, 1996. 56 с.
5. Словарь иностранных слов / под ред. В.В. Пчелкиной. Москва: Рус. яз., 1988. 445 с.
6. *Гарашук В.М.* Контроль і нагляд у державному управлінні: навч. посіб. Харків: Національна юрид. акад. України, 1999. 55 с.
7. Юридична енциклопедія: в 6 т. / редкол.: Ю.С. Шемчушенко (голова редкол.) та ін. Київ: Вид-во “Українська енциклопедія ім. М.П. Бажана”, 2001. Т. 3. 789 с.
8. Словарь иностранных слов. 18-е изд., стер. Москва: Русский язык, 1989. 624 с.
9. Юридический энциклопедический словарь / гл. ред. А. Сухарев; редкол. И.М. Богуславский, М.И. Козырь, Г.И. Миньковский и др. Москва: Советская энциклопедия, 1984. 415 с.
10. Державне управління: теорія і практика / за заг. ред. В.Б. Авер'янова. Київ: Юрінком Інтер, 1998. 432 с.
11. Про затвердження Інструкції з організації та проведення перевірок службової діяльності органів (підрозділів) Національної поліції: наказ МВС України від 30 січня 2017 р. № 67. Офіційний вісник України від 14.04.2017. № 30. Ст. 907.

REFERENCES

1. Konstytutsiia Ukrainy. “Constitution of Ukraine: Law of Ukraine of June 28, 1996 No. 254k / 96-VR”. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine dated July 23, 1996. No. 30. Art. 141 [In Ukrainian].
2. Pro Kabinet Ministriv Ukrainy. “On the Cabinet of Ministers of Ukraine: Law of Ukraine of February 27, 2014 No. 794-VII”. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine dated March 28, 2014. No. 13. Art. 222 [In Ukrainian].
3. Pro Natsionalnu politsiiu Ukrainy. “On the National Police of Ukraine: Law of Ukraine of July 2, 2015 No. 580-VIII”. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine dated October 9, 2015. No. 40–41. Art. 379 [In Ukrainian].
4. *Shakun V.I.* (1996). Urbanizatsiia i zlochynnist v Ukraini. “Urbanization and crime in Ukraine”: author’s ref. dis. Dr. Jurid. Sciences: 12.00.08. National Law J. Mudryi Academy. Kharkiv. 56 p. [In Ukrainian].
5. Slovar inostrannykh slov. “Dictionary of foreign words” / ed. V.V. Pchielkina. Moscow: in Russian, 1988. 445 p. [In Russian].

© Boiko Ivan, 2022

6. *Harashchuk V.M.* (1999). Kontrol i nahliad u derzhavnomu upravlinni. “Control and supervision in public administration: textbook”. Kharkiv: National Law Academy of Ukraine. 55 p. [In Ukrainian].

7. Yurydychna entsyklopediia: v 6 t. “Legal encyclopedia in 6 volumes” / editorial staff: Yu.S. Shemchushenko (editor-in-chief) and others. Kyiv: Ukrainian Encyclopedia Publishing House M.P. Bazhana, 2001. Vol. 3. 789 p. [In Ukrainian].

8. Slovar inostrannykh slov. “Dictionary of foreign words”. 18th ed., ster. Moscow: Russian language, 1989. 624 p. [In Russian].

9. Yuridicheskii entsiklopedicheskii slovar. “Legal Encyclopedic Dictionar” / Chief ed. A. Sukharev; Ed. staff Boguslavsky, M.I. Kozyr, G.I. Minkovsky and others. Moscow: Soviet Encyclopedia, 1984. 415 p. [In Russian].

10. Derzhavne upravlinnia: teoriia i praktyka. “Public administration: theory and practice” / for general ed. V.B. Averianova. Kyiv: Yurinkom Inter, 1998. 432 p. [In Ukrainian].

11. Pro zatverdzhennia Instruksii z orhanizatsii ta provedennia perevirok sluzhbovoi diialnosti orhaniv (pidrozdiliv) Natsionalnoi politsii. “On approval of the Instruction on the organization and conduct of inspections of official activities of bodies (units) of the National Police: order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine of January 30, 2017 No. 67”. Official Gazette of Ukraine, April 14, 2017. No. 30. Art. 907 [In Ukrainian].

UDC 351.74.08

Boiko Ivan,Senior Researcher of the State Research Institute MIA Ukraine,
Kyiv, Ukraine,

ORCID ID 0000-0002-1713-9098

CONTROL OF ENSURING INSPECTIONS OF OFFICIAL ACTIVITIES OF THE NATIONAL POLICE OF UKRAINE

The article investigates the control of ensuring conducting inspections of the service activity of the National Police of Ukraine. Considered control as a function of public administration and an element of organizational work, which consists in the supervision of compliance with established regulations in police activity and differentiation of responsibility of heads of police of different levels of management. The author reveals the legal essence of control in the activities of the police bodies as a system of ensuring organization carrying out by the subject of management, empowered to carry out checks, which includes observation, monitoring, study, analysis and evaluation of operational and service activities to perform tasks and functions of the police, checks, providing the subject of management with recommendations in the activities of controlled objects to given legal prescriptions, and taking measures to eliminate deficiencies in police work.

Determined the main tasks of control in the police, such as: 1) organizing and ensuring the inspection of the oversight of the service activities of the police, based on the Constitution of Ukraine and regulated by existing laws and regulations; 2) analysis and evaluation: the crime situation and the results of zonal control for a certain period and the past year; the facts of criminal offenses and crimes, emergency incidents that caused significant public resonance in the area of police service; 3) inspection: the presence of facts of violations of legislative acts, government decrees and regulations, orders and directives of the Ministry of Internal Affairs, the National

© Boiko Ivan, 2022

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2022.1\(55\).6](https://doi.org/10.36486/np.2022.1(55).6)

Issue 1(55) 2022

<http://naukaipravoohorona.com/>

Police of Ukraine, which regulate the activities of the police, the causes and conditions of their occurrence; ensuring the timely and full implementation of tasks and functions, timely prevention and elimination of identified shortcomings and violations in the bodies and units of the police; 4) analysis and evaluation with regard to the effectiveness of organizational-managerial and operational-service activities in the performance of tasks and functions of police bodies, subdivisions; 5) inspection concerning the performance of police bodies, subdivisions based on the results of measures adopted to eliminate deficiencies in police work, identified during the preliminary inspection.

Outlined the author's concept of "control in the activities of the National Police of Ukraine", and formulated reasonable suggestions for the improvement of legislation and regulations in the field of management activities of monitoring as a function of police inspections.

Keywords: control, function, management, right, prescription, subject, inspection, supervision, observation, analysis, evaluation, service activity, objects, bodies, National Police of Ukraine.

Отримано 07.04.2022